

SULUET

Ñun a gweja kak ko nuto se ko ño liñ

1 ¹ I suluki na ño liñ Ñun a gweja ko ki ko kak. ² Ama a kak gwe a mulu kana, a mudwe gwe i loki na kone lo pion; a Mulökötyo lo Ñun bibirte i pion ki. ³ A Ñun kulyani adi, Ti parara na gwe; a kirut parara na gwe. ⁴ A Ñun ko mete adi parara a na'but; a Ñun korji parara ko mudwe. ⁵ A Ñun gwiye parara a Tuparan, a gwiye mudwe a Tukwaje. A tokotyan na gwe a kirut ko'bure, a gwe a lor gelen.

⁶ A Ñun kulyani adi, Ti 'diko na gwe i kiden na pion i korja na kunu pion ko kune pion. ⁷ A Ñun gweji 'diko, a korji pion na gwon kak ko pion na gwon ki i ñina 'diko kune; a gwe sona. ⁸ A Ñun gweji 'diko a Ki. A tokotyan na gwe a kirut ko'bure, a gwe a lor tomurek.

⁹ A Ñun kulyani adi, Ti pion na gwon i mukök na 'diko kune momorji i pirit na gelen, ko ti kak nateyon metani meta; a gwe sona. ¹⁰ A Ñun gweji kak nateyon na a Kak, a nye gwiye momoresi ti pion a Törön; a Ñun ko mete a gwe a na'but.

¹¹ A Ñun kulyani adi, Ti kak pune pun, ko ti ño logon toran a konyen, ko kaden logon radan ludweki lo gwe i na kak, gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de. A gwe sona. ¹² A kak pune ño logon toran a konyen gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de, ko kaden logon radan ludweki logon ko konyen kase gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de; a Ñun ko mete, a gwe a na'but. ¹³ A tokotyan na gwe a kirut ko'bure, a gwe a lor tomusala.

¹⁴ A Ñun kulyani adi, Ti pararajin gwe i 'diko i korja na tuparan ko tukwaje; ti se gwe a kweyesi ti dinjitan, ko ti perok, se ko ti kinajin; ¹⁵ ti se gwe a pararajin ti 'diko anyen tindu parara i kak. A gwe sona. ¹⁶ A Ñun gweji pararajin murek dumalak; duma nase tumatyan i tuparan, na'dit nase tumatyan i tukwaje; a nye köti gweji kaser. ¹⁷ A Ñun tindi lepenat i 'diko, anyen pararaju kak, ¹⁸ i tumatyan ko tuparan ko tukwaje, i korja na parara ko mudwe; a Ñun ko mete a gwe a na'but. ¹⁹ A tokotyan na gwe a kirut ko'bure, a gwe

a lor toinwan.

²⁰ A Ñun kulyani adi, Ti pion koko'yokti koko'yokta ko tojore na ño lo gwon jörun, ko ti kwen 'da'dajiti i wöli na ki ko kak. ²¹ A Ñun gweji ño temejik lo gwon i pion kata, ko kulye ño liñ lo gwon jörun logon wöwöki, a koko'yoggi pion, gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de, ko kwen liñ logon 'da'daju gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de; a Ñun ko mete a gwe a na'but. ²² A Ñun 'boroji lepenat adi, Yunweni ta yunwe, ñoine ta ñoi, jorene ta i pion ti tör. Ti kwen ñoine ñoi i kak. ²³ A tokotyan na gwe a kirut ko'bure, a gwe a lor tomukanat.

²⁴ A Ñun kulyani adi, Ti kak topukundye ño lo gwon jörun gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de, kweja adi, toro'bo, ko ño liñ lo gwögwöntu kak kilo, ko kijakwa ti mu'din, gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de. A gwe sona. ²⁵ A Ñun gweji kijakwa ti mu'din gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de, ko toro'bo gwoso i gweyarijin kase, ko ño liñ logon gwögwöntu kak kilo gwoso i gweyarijin kase ka'de ka'de; a Ñun ko mete a gwe a na'but.

²⁶ A Ñun kulyani adi, Ti yi gweji nuto a gwuluet nikan, gwoso gwesin kan; ko ti lepenat tumatyan i somot ti törön, ko i kwen liñ ti ki, ko i toro'bo, ko i ño liñ ti kak, ko i ño liñ lo gwögwöntu kak kilo. ²⁷ Nyena a Ñun gweji nuto a gwuluet nanyit, a gweji lepen gwoso gwesin kanyit ti Ñun; a gweji lepenat ko lalet ko nakwan. ²⁸ A Ñun 'boroji lepenat; a Ñun kulyani ko se adi, Yunweni ta yunwe, ñoine ta ñoi, ko jorene ta i kak, ko te'yi ta lepen, ko tumatyan ta i somot ti törön, ko i kwen ti ki, ko i ño liñ lo gwon jörun logon wöwörö kak kilo. ²⁹ A Ñun kulyani adi, Mete ta, nan aje tikin ta ño liñ logon toran a konyen logon gwon i kak 'bukuluñ, ko kaden liñ logon radan ludweki, se gwe a kinyo losu. ³⁰ Nan köti a tikin ño liñ lo ñem lo punun kak kilo a kinyo lo kijakwa liñ ti mu'din, ko lo kwen liñ ti ki, ko lo ño liñ logon gwögwöntu kak lo gwon jörun kilo. A gwe sona. ³¹ A Ñun ko mete ño liñ nagon nye a gwe kine, a gwe a na'but

parik. A tokotyaf na gwe a kirut ko'bu-re, a gwe a lor tobuker.

2 ¹ Nyena a ki ko kak se ko no lij lo gwon i lukata nase kulo inge tutupöki sona. ² A i lor toburyo a Jua kirut tutunge kitajin kanyit lij nagon nye a kon kune, a nye yuke yukan i lor toburyo i kitajin kanyit lij nagon nye a kon kune. ³ A Jua 'boroji lor toburyo a gelundye nye a loke, kogwon i nilu lor nye aje gwo'dan i kitajin kanyit lij nagon nye Jua a gwe ko a kon kune.

⁴ Kine a pipilisi ti ki ko ti kak na gweyari se nu.

I nilu lor logon MATAT Jua a gweja ko kak ko ki lu, ⁵ kaden lij ti yöbu nyun 'bayin i kak, a no lij lojem lo punun kak kilo nyun 'bak a ko punun ki; kogwon MATAT Jua nyun 'bak to'doju kudu i kak, a lele nuto gwe 'bayin lo kurju kak; ⁶ ama a luru nyu kano i kak, a towindye kak 'bukulun. ⁷ A MATAT Jua gweyundye nuto i lipo na kak, a yukakindye lepen köbunöt lo ru kanyit i kume; a nuto worani a no lo gwon jörun.

Melesen na Edene

⁸ A MATAT Jua 'yuddi melesen i swöt lo 'yure Edene yu; a tindi nuto logon nye a gwe lo nyu. ⁹ A MATAT Jua topunundye i kujön kata kaden lij logon kwekwelen i meta logon ludweki kase a lo'but i nyei, ko ködini toruet köti i kiden na nu melesen, ko ködini denet lo kulya na'but ko narok.

¹⁰ A kare 'bukundye kano Edene kata i towindya na melesen; a nye korji korja i nu pirit a gwe a karya inwan. ¹¹ Karin ti kare togeleñ lo a Pison; lepen a nye logon 'dokon longa jur lo Kawila 'bukulun. Nilu jur gwon ko dakap; ¹² a dakap ti nilu jur gwe a na'but; a bedolak se ko nurupö nakwekwelen nagon a berilo gwe nyu. ¹³ A karin ti kare tomurek lo gwe a Gikon; lepen a nye logon 'dokon longa jur lo Etiopia 'bukulun. ¹⁴ A karin ti kare tomusala lo gwe a Tigiri; lepen a nye logon 'dokon Asura i swöt lo 'yure nanyit. A kare toinwan lo gwe a Perat.

¹⁵ A MATAT Jua 'dumundye lu nuto, a tindi lepen i melesen na Edene i kurju na lepen ko i tiju na lepen.

¹⁶ A MATAT Jua sarakindye lu nuto adi, Do bubulö nyesu ludweki ti kaden lij ti melesen abur, ¹⁷ ama ködini denet lo kulya na'but ko narok do ti nyesu ludweki kanyit kwön. Kogwon i nilu lor logon do mo nyesi ludweki kanyit lu, do 'diri mo twatwan.

¹⁸ A MATAT Jua kulyani adi, Ti gwon a na'but ko lu nuto gwon geleñ; nan de tetenakindya lepen kanaranit nagon jujukin lepen. ¹⁹ Nyena a MATAT Jua gweyundye kano i lipo kijakwa lij ti mu'din, ko kwen lij ti ki, a jongi se ko lu nuto yu i meta ko nye ködyö gwijö se a ko na; nyena ko lu nuto a gwijö lele no lo gwon jörun a na, a kine gwe a karin kanyit. ²⁰ A lu nuto gwiye toro'bo lij ko karin, ko kwen lij ti ki, ko kijakwa lij ti mu'din; ama i kulya ti lu nuto, kanaranit a ko nyun ryeki lepen nagon jujukin nye. ²¹ Nyena a MATAT Jua tindi lu nuto i doto parik adi mwön, a na dotori nye nu, a nye 'dumundye lele merete lo nilu nuto, a nyökökindye lokore i pirit. ²² A MATAT Jua jongi nilo merete logon nye a 'dumun ko lu nuto lu a nye tetendi a nuto nakwan, a jongi ko lu nuto yu. ²³ A kirut lu nuto kulyani adi,

Na soninana i 'dutet gwe a kuyutyo lo kuyu kwe,

ko a swöt lo mugun nio;

a nye de lununi a Nakwan,

kogwon nye 'dumwe kano ko Lalet.

²⁴ Nyenagon a nuto lalet mo kö'yi monye kö nte, a mo morji ko narakwan nanyit, a se mo gwe a mugun geleñ. ²⁵ A se murek lij ko lalet ko nakwan mugunya kase gwe a limuö kana, a kusik kase tine yu.

'Doro na nuto i toron

3 ¹ Nyena a munu gwe a lokon lwö-lwön kulye no lij ti mu'din logon MATAT Jua a gweja kulo. A nye pije nu nuto adi; Jua 'diri a kulya adi ta ti nyesu ludweki ti kaden lij ti melesen le? ² A nu nuto waddi munu adi, Yi bubulö nyesu ludweki ti kaden lij ti

melesen, ³ ama ñun a kulya adi. Ta ti nyesu ludweki ti ködini lo gwon i kiden na melesen lu kwön, a ta tine 'bö se, an ta twatwa. ⁴ A munu kulyani ko nu nuto adi; Ta ti twatwa asut. ⁵ Kogwon ñun a den adi i lor lo nyesi ta ludweki ti ñilu ködini lu, a konyen kasu mo ñaji ñaju, a ta mo gwe gwošo ñun lo dendya kulya na'but ko narok. ⁶ A nu nuto ko meddi adi ludweki ti lu ködini a lo'but i nyel, köti kwekwelen i meta, köti a ködini lo 'de'ekarikin i tokongu na nuto, a 'deundye ludweki kanyit a nyesi nyesu, a tindi lalet lonyit köti, a lu nuto nyesi nyesu. ⁷ A kirut konyen kase ñaji ñaju se marek lin, a se dendi adi se gwon ko mugunya a limuö kana; a se ribbe koropo ti ki'bi i pirit na geler, a tetenakindye 'börik a 'bono.

⁸ A se yinge mumuyukta ña MATAT ñun i wörö i melesen i likun na kak, a lu nuto se ko nakwan nanyit 'danani 'dana ko MATAT ñun i komon i kiden na kaden ti melesen. ⁹ A MATAT ñun lungi lu nuto a pije lepen adi, Do liya? ¹⁰ A nye waddi adi, Nan a yinga mumuyukta inot i melesen, a nan kujönöni kujönö, kogwon nan gwon a limu kana; a nan 'danani 'dana. ¹¹ A ñun pije adi, ña lo takindya do adi do gwon a limu kana? Do a nyesu ludweki ti lo ködini logon nan a sarju do adi do ködyö ti nyö lo? ¹² A lu nuto waddi adi, Na nuto nagon do aje tin i gwon ko nan na aje tindu nan ludweki ti lo ködini a nan nyesi nyesu. ¹³ A kirut MATAT ñun pije nu nuto adi, Na ño a nyo nagon do a kon na? A nu nuto waddi adi, Munu lo mumulukakindya nan, a nan nyesi nyesu. ¹⁴ A MATAT ñun kulyani ko lu munu adi,

Kogwon do aje kon na ño, do a senya i kiden na toro'bo lin, ko i kiden na kijakwa lin ti mu'din; do mo wawaraktu kak ko pele, a do mo nyenyesisit putut i perok lin ti gwilingit inot

¹⁵ A nan mo tindi nisa i kident inot ko na nuto, köti i kiden na nyakwariat külök ko na nyakwariat kanyit; nye mo böböñörö do i kwe, a do mo böñöddi lepen i lonu'yum

¹⁶ A ñun kulyani ko nu nuto adi, Nan mo tutunöi tomiesi kunök jöre parik i yungundyö inot, inko, do mo nononga i ta'duundyö inot na njawik; a do mo 'deke lalet ilot, a nye mo sarji do.

¹⁷ A ñun kulyani ko Adama adi, Kogwon do a yinga gworo lo narakan inot, köti do a nyesu ludweki ti lu ködini

logon nan a sarju do adi do ti nyesu kata lu, kak na a senya kogwon kulya kunök;

do mo nyesu ño kanyit ko njiresi i perok lin ti gwilingit inot.

¹⁸ A na kak mo towilakindye do kikwa se ko kalelerok; a do mo nyesi 'dötölön ti mu'din.

¹⁹ Do mo nyesu kinyo ko njiresi tojo do a yitö kak, kogwon do a 'dumwe kajo kanyit. Do a lipo, a do mo yitöni i lipo.

²⁰ A lu nuto gwiye nakwan nanyit a Awa,^a kogwon nye a ñote na ño lin lo gwon jörun kilo. ²¹ A MATAT ñun tetenakindye Adama se ko nakwan nanyit bongwat nagon a gobero, a nye tojubbi se.

²² A kirut MATAT ñun kulyani adi, Mete, lo nuto a wora gwošo lele likan i dendya na kulya na'but ko narok, nyena soninana an nye ko riöddu könin i 'dumundya na ludweki i ködini toruët, a nyesi nyesu a gwe jörun ñupi. ²³ Nyenagon a MATAT ñun riköddi lepen kajo i melesen na Edene i kurju na kak nagon nye a 'dumwe kajo kata na. ²⁴ Nyena a nye turöddi lu nuto kajo, a i swöt lo 'yure na melesen na Edene, a nye tindi kerubajin se ko bandu lo tule a kiman, logon wöwörinöddu i swötön lin anyen tengu kiko lo tu i ködini toruët.

The Bible in Bari

© United Bible Societies 1979

UBS—1979—5M—053P

^a3.20 Awa Karin ti Awa kweja adi Gwon jörun

^b4.1 Kaina Karin ti Kaina kweja adi Ryerye

3.13: 2 Kor 11.3; 1 Tim 2.14 3.15: Kwe 12.17 3.17-18: Eb 6.8 3.22: Kwe 22.14